

Головна спрямованість удосконалення управління фінансовими ресурсами повинна полягати в оптимізації використання ресурсів підприємства. Вибір оптимального варіанта формування та використання фінансових ресурсів, враховуючи обмежені фінансові можливості, передбачає застосування системно-аналітичного підходу до управління фінансовими ресурсами. Даний підхід базується на тому, що доцільність управлінського рішення визначається ситуацією, що створюється під впливом чинників внутрішнього і зовнішнього середовища. Практичне розв'язання проблеми являє собою перехід від аналітичних прийомів до пошуку оптимального варіанта дій при стратегічному і тактичному плануванні.

Удосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства можна розглядати як один із головних чинників підвищення ефективності будь-якої виробничо-господарської діяльності. Від цього залежить поліпшення позицій підприємства в конкурентній боротьбі, його стабільне функціонування та динамічний розвиток.

Список використаних джерел:

1. Ареф'єва О.В. Реструктуризація системи управління фінансовими ресурсами підприємства / О.В. Ареф'єва // Актуальні проблеми економіки. – 2001. – № 11–12. – С. 17–26.
2. Ванькович Д.В. Удосконалення механізму реорганізації управління фінансовими ресурсами підприємств / Д.В. Ванькович // Фінанси України. – 2004. – № 9. – С. 112–117.
3. Казакова В.І. Концептуальні основи управління фінансовими ресурсами підприємств / В.І. Казакова // Економіка АПК. – 2004. – № 1. – С. 109–113.
4. Шевчук Н. Капітал підприємства: формування та ефективність функціонування / Н. Шевчук // Ринок цінних паперів України. – 2004. – № 5–6. – С. 39–44.
5. Стасюк Г.А. Фінанси підприємств: навчальний посібник / Г.А. Стасюк. – Херсон : Олді-плюс, 2004. – 478 с.

Коваль А.М.

студентка,

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

ФОРМУВАННЯ КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Актуальність даної теми: кожного дня ми щось купуємо чи продаємо, тобто є учасниками ринкової системи, яка може нормально функціонувати лише у тому випадку, коли в її легені регулярно надходить кисень у вигляді грошових потоків (готівкових й безготівкових). Кредитна система у свою ж чергу забезпечує безперервність цього процесу.

Об'єкт дослідження: кредитна система, її формування та становище на сьогоднішній день.

Кредитна система – це сукупність кредитних установ, що мобілізують вільні грошові капітали та надають їх у позичку.

Кредит – це надання грошового капіталу у позику за умовою обов’язкового повернення не тільки взятої суми, а ще й певних відсотків за користування. Кредитні відносини передбачають наявність вільних коштів, господарі яких готові позичити їх на визначений термін за певну винагороду (відсоток) та підприємців, які хочуть задіяти їх у своїй виробничій діяльності [2].

Розвиток кредитної системи можна поділити на такі етапи:

- Між кредитором і позичальником немає посередників, тобто по суті відсутня кредитна система. Між названими учасниками існують прості кредитні відносини для яких характерні випадковість та протиріччя, що негативно впливають на розвиток економіки.

- З’являються посередники, що виконують роль банків. Вони накопичують кошти, що є тимчасово вільними та надають їх у позику, а також здійснюють розрахунки між різними суб’єктами ринкових відносин.

Провідна роль при цьому починає належати банківському кредиту.

- З’являються та розвиваються спеціалізовані фінансові посередники, які обслуговують ту частину ринку, яка не задіяна банками. Деякі з них спеціалізуються на певних операціях або надають послуги тим чи іншим суб’єктам ринку, що в цілому вдало розширює кредитну систему.

- Виникає центральний банк, як єдиний регулюючий орган кредитної системи. Він керує процесами організації кредитно-розрахункового і фінансового обслуговування господарства.

Формування кредитного ринку розпочалося в нашій країні з виникненням комерційних банків. [1]. Діяльність даних банків по кредитуванню клієнтів на самому початку мала характер ринкових операцій, тому що їх діяльність насамперед враховувала економічну вигоду для банків і виконувалася не згідно з централізовано затвердженим планом розподілу кредитних ресурсів [2].

Комерційні банки є вільними, щодо вибору клієнтів, умов надання і погашення кредитів, встановлюючи вигідні для себе умови. Відношення вище згаданих банків із клієнтами з приводу надання кредитів створюються як звичайні ринкові відносини [3].

Для детального дослідження даної тематики, ми вирішили розглянути її з практичної точки зору. З цією метою нами було проведено опитування людей віком 35–58 років, які працювали в державних установах і мали (ють) середній дохід. Всього було опитано 70 респондентів, і як виявилось, восьмеро з них ні разу не брали кредит. Дані опитування наведені в Таблиці 1 і на Рис. 1.

Таблиця 1

«У який період і в яких банках Ви брали кредит?»

62 респондента					
1993–1999 роки 7 чол.		2000–2009 роки 34 чол. (49 раз)		2010–2017 роки 21 чол. (24 рази)	
Державні банки	Комерційні банки	Державні банки	Комерційні банки	Державні банки	Комерційні банки
5	2	12	37	7	17

Рис. 1 «Скільки разів Ви брали кредит?»

Мусимо зазначити, що кредит брали з метою придбати великі покупки (квартиру, машину) у період з 1993 до 1999–2 респонденти, у період з 2000 до 2009 року 12 респондентів і з 2010 до 2017 4 респонденти, всі інші брали споживчі кредити.

На прикладі проведеного дослідження можемо наглядно спостерігати формування кредитної системи. Зокрема, у 1993–1999-х роках майже ніхто не брав кредити. Основний розвиток банківської системи припадає на 2000–2010 роки, коли відбувалося активне кредитування населення і були мінімальні % для кредитів. Дана ситуація пов'язана із стабілізацією економіки в країні на той час. Щодо 2009–2017х років, то відсоток кредитування значно зменшився у зв'язку із нестійкою ситуацією в Україні та значним падінням національної валюти. На сьогоднішній день люди беруть переважно споживчі кредити.

Отже, формування кредитної системи напряму залежить від курсу національної валюти та середнього доходу населення.

Список використаних джерел:

1. Савлук М. І. Гроші та кредит / М. І. Савлук. – Київ: КНЕУ, 2001. – 602 с.
2. Коваленко Д. І. Гроші та кредит / Д. І. Коваленко. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 344 с.
3. Про Основні засади грошово-кредитної політики на 2016–2020 роки // Постанова від 18.08.2015.